

2. Tema Anlam Arayışı

Okuma: Hikâye

"Forsa"

Okuma: Anı

"Nihayet Beklediğimiz Büyük Gün"

Edebiyat Atölyesi: Konuşma

"Karakterimin Yolculuğu"

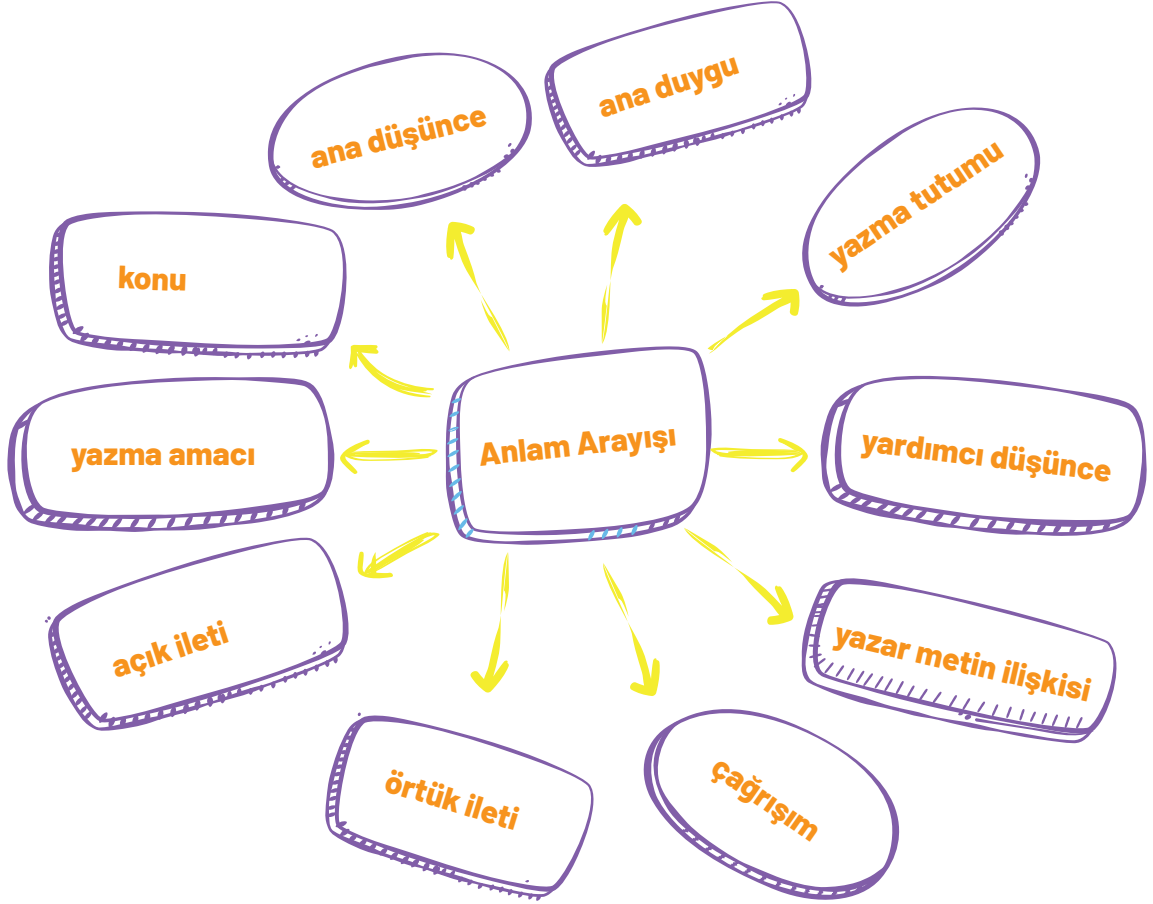
Dinleme/İzleme: Şiir

"Mihriban"

Edebiyat Atölyesi: Yazma

"Genç Şairlerden Mısralar"

2. TEMADA SİZİ NELER BEKLİYOR?

NELERİ KEŞFEDECEKSİNİZ?

Anlam Arayışı temasında edebî metinlerin içeriklerini derinlemesine anlamlandırabilme, eleştirel düşünme yeteneğinizi geliştirme, metni farklı açılardan değerlendirebilme gücünüzü keşfedeceksiniz.

Hikâye, anı ve şiir türleri aracılığıyla okuma ve dinleme becerisini geliştirme ve bu türler üzerinden bir edebî metni anlam açısından inceleyebilme, okuduğunuz hikâyeden seçtiğiniz karaktere kendi yorumunuzu katarak bir sunum yapabilme, dinlediğiniz/izlediğiniz şiirin temasına uygun bir şiir oluşturabilme becerilerinizi geliştireceksiniz.

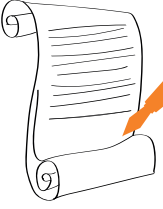
NASIL KEŞFEDECEKSİNİZ?

Anlam Arayışı temasında hikâye, anı ve şiir türlerinde yazılmış metinleri derinlemesine tahlil edeceksiniz. Bu süreçte okuma, dinleme/izleme, konuşma ve yazma becerilerinizi geliştirerek edebî metinler aracılığıyla dil evreninizi genişleteceksiniz. Okuma etkinlikleri kapsamında Ömer Seyfettin'in *Forsa* adlı hikâyesini ve Halide Nusret Zorlutuna'nın *Nihayet Beklediğimiz Büyük Gün* adlı anısını ana metin olarak inceleyeceksiniz. Mehmet Âkif Ersoy'un *İstiklâl Marşı*'nı ara metin olarak inceleyeceksiniz. Dinleme/izleme etkinliklerinin yer aldığı bölümde Abdürrahim Karakoç'un *Mihriban* adlı şiirini dinleyecek, tahlil sürecinde hem şairi tanıyacak hem de şiir türlerini keşfedeceksiniz. Yazma bölümünde performans görevi olarak dinlediğiniz/ izlediğiniz *Mihriban* adlı şiirin temasına uygun yeni ve özgün bir şiir yazacaksınız. Temanın sonunda yer alan konuşma bölümünde okuduğunuz hikâyeden seçtiğiniz bir karaktere kendi yorumunuzu katarak bir sunum yapacak böylelikle performans görevinizi yerine getireceksiniz.

Edebî metinlerin içerik özelliklerini anlamak ve metnin anlam derinliğini daha iyi kavramak için metinleri analiz edeceksiniz. Okuma veya dinleme/izleme metinlerinin konu, ana duygu, ana düşünce, yardımcı düşünce, açık-örtük ileti gibi unsurlarını tespit ederek metinleri bir bütün hâlinde inceleyeceksiniz. Bu kavramları tespit ederken metnin bağlamından çıkarımlar yapacaksınız. Böylece metnin derinliğini ve iç yapısını belirleyerek metnin katmanlarını keşfetme, metinle ilgili yorum yapma, metnin anlamını ve iletilerini daha net bir şekilde belirleyebilme ve edebî metinleri anlamlandırma beceriniz gelişecektir.

- **Konu:** Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum; bap, mevzu, süje.
- **Ana düşünce:** Her metin belli bir düşüncenin dile getirilmesi amacıyla oluşturulur. Anlatılmak istenen ve vurgulanan temel düşünce; metnin ana düşüncesidir. Yardımcı düşünce ise ana düşünceyi destekleyen, çeşitli yönlerden açıklayıp güçlendiren düşüncelerdir. Konunun çerçevesinin çizilmesine ve genişletilmesine yardım eden yan yargılardır.
- **Ana duygu:** Şiirde anlatılmak istenen asıl duyguya ana duygu denir. Düz yazıda iletilmek istenen temel düşüncenin şiirdeki karşılığıdır.
- **Yazma amacı:** Hangi tür metin olursa olsun, her metnin bir yazılış amacı vardır. Kimi metinler doğrudan bilgi vermek için yazılır, kimi metinlerde ise sanatsal kaygı gözetilerek okuyucuyla paylaşılmak istenilen duygu, düşünce ve mesaj metnin içine serpiştirilir.
- **Yazma tutumu:** Yazarın, yazma davranışı sırasında kendisini mutlu veya mutsuz hissetmesine neden olan etkili bir duygusal eğilimdir.
- **Yazar-metin ilişkisi:** Edebî metinlerde metin ve yazarı iç içedir. Bir edebî metin analiz edilirken yazarından bağımsız düşünülemez çünkü her eser az ya da çok yazarın hayatından, kişiliğinden, yaşama bakışından izler taşır. Yazar kendi hayatındaki gerçeklikten yola çıkarak yaşadıklarını yeniden kurgular ve yeni bir eser oluşturur.

HANGİ TÜRLERLE KEŞFEDECEKSİNİZ?

Edebiyatta kurmaca dünyayı ve bu kurmaca dünyanın zenginliğini barındıran, size farklı dünyaların kapısını açarak hayal dünyanızı genişleten hikâyeler okuyacak; yazarların geçmişte yaşadıkları önemli olayları aktaran anılarını inceleyecek ve farklı türlerdeki şiirleri dinleme/izleme fırsatı elde edeceksiniz. Önceki öğrenme yaşantılarınızda edindiğiniz hikâye, anı ve şiir türlerine ilişkin bilgiler ve beceriler bu temada öğreneceğiniz içeriğe temel oluşturacaktır.

Hikâye: Gerçek veya tasarlanmış olayların okuyucuya haz verecek şekilde anlatıldığı kısa edebî yazılara hikâye (öykü) denir. Hikâyelerde genellikle bir ana olay vardır. Her hikâyede olay, kişi, yer ve zaman unsurları bulunur. Ayrıntılara yer verilmez.

Anı: Yazarın geçmişte yaşadığı ve hayatında iz bırakan olayları gerçeğe bağlı kalarak kendi bakış açısıyla kalema aldığı yazı türüdür. Genellikle tanınmış kişilerin yaşadığı ya da tanık olduğu bu olaylar aynı zamanda yaşanan döneme ışık tutan tarihî belgelerdir.

Şiir Türleri

Lirik Şiir: Duygu, düşünce ve hayallerin coşkulu bir dille anlatıldığı duygusal şiir türüdür. Şairler, bu şiir türünde mecaz ve yan anlamlı kelimeleri kullanarak coşkunluğu sağlar ve kelimelerin ahenkli olmasına özen gösterir. İnsanı ilgilendiren bütün içerik özellikleri, lirik şiirlere konu olabilmektedir. Lirik şiirlerde ele alınan içerik özellikleri, okuru derinden etkileyecek bir şekilde dile getirilir.

Pastoral Şiir: Doğa güzelliklerini; orman, yayla, dağ, köy ve çoban hayatını ve bunlara karşı duyulan özlemi anlatan şiir türüdür. Pastoral sözcüğü “çobanlara ilişkin” anlamını taşır.

Didaktik Şiir: Belirli bir konuda okuyucuya öğüt ve bilgi vermek için yazılan öğretici özellikleri bulunan şiirlerdir. Didaktik şiirlerde bir düşünce veya belli ilkeler okuyucuya benimsetilmeye çalışılır.

Epik Şiir: Konusu savaş, kahramanlık, yiğitlik ve yurt sevgisi olan şiirlere verilen addır. Bu şiir türünde bir milletin başından geçen ve milleti derinden etkileyen tarihî olaylar, milletin tarihinde kahramanlık gösteren kişiler anlatılır. Epik şiirlerin içeriğinde olay olmasına karşın bu olaylar coşkulu bir şekilde anlatılır.

Satirik Şiir: Kişilerin ve toplumların eksik ve aksayan yönlerini iğneleyici bir üslupla dile getiren şiir türüdür. Bu tür şiirlerde bir eleştiri söz konusudur. Eleştiri içerikli şiirler divan edebiyatında hiciv, halk edebiyatında ise taşlama olarak adlandırılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEDE NELER YAPACAKSINIZ?

Keşfettiklerinizi ve öğrendiklerinizi ölçmek ve değerlendirmek amacıyla

- ✓ okuma,
- ✓ dinleme /izleme becerilerini uygulama,
- ✓ kısa cevaplı sorular,
- ✓ açık uçlu sorular,
- ✓ çıkış kartı (3-2-1),
- ✓ hikâye haritası

gibi ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanacaksınız.

Tema sonu değerlendirme sorularını çözerek keşfettiklerinizi pekiştirecek, kalıcı bilgilere dönüştüreceksiniz.